**Kunnanhallituksen selvitys vuoden 2025 arviointikertomuksesta**

Kunnanhallitus 14.09.2026 § 134

Kunnanvaltuusto käsitteli kokouksessaan 8.6.2026 tarkastuslautakunnan laatiman vuoden 2025 arviointikertomuksen.

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan edellyttänyt, että kunnanhallitus antaa lokakuun 2026 loppuun mennessä selvityksen niistä havainnoista ja kehittämiskohteista, joihin arviointikertomuksessa on kiinnitetty huomiota.

Arvioinnin toteuttamista varten tarkastuslautakunta on hyväksynyt toimikaudelleen arviointisuunnitelman, jossa on määritelty vuosittaiset arvioinnin painopistealueet. Vuoden 2025 arvioinnin painopistealueina olivat talouden seuranta ja elinvoimapalvelut.

Hyvinvointilautakunta on käsitellyt arviointikertomukseen liittyvän selvityksen kokouksessaan 25.8.2026 ja elinvoimalautakunta kokouksessaan 3.9.2026. Lautakuntien antamat selvitykset on otettu huomioon kunnanhallitukselle valmistellussa vastineessa.

Kuntalain 121 §:n mukaisesti kunnanhallituksen tulee antaa valtuustolle lausunto niistä toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

**Selvitys**

Kunnan väestömäärä on edelleen vähentynyt väestörakenteen kehityksen ja muuttoliikkeen seurauksena. Vuonna 2025 lähtömuutto oli 101 henkilöä ja tulomuutto 76 henkilöä, jolloin nettomuutto oli -25 henkilöä. Luonnollinen väestönmuutos oli -30 henkilöä ja maahanmuutto +4 henkilöä. Kokonaisväestömuutos oli siten -51 henkilöä. Vuoden 2025 lopussa kunnan asukasluku oli 1 830.

Työttömyystilanne on heikentynyt. Heinäkuussa 2026 työttömänä oli 120 henkilöä, mikä vastaa 17,6 prosentin työttömyysastetta. Työttömistä noin puolet oli pitkäaikaistyöttömiä. Työttömyydestä kunnalle aiheutuvat kustannukset ovat kasvaneet merkittävästi. Tammi-kesäkuussa 2026 kustannukset olivat yhteensä 198 312 euroa, mikä on 39 589 euroa enemmän kuin vastaavana ajanjaksona vuonna 2025. Työmarkkinatilannetta vaikeuttaa myös avoimien työpaikkojen vähäinen määrä.

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille 1.1.2025 alkaen, jolloin perinteiset TE-toimistot lakkautettiin ja TE-palvelut 2024-uudistus vei palvelut osaksi kuntien peruspalveluja. Uusi järjestelmä on lisännyt kuntien kustannuksia merkittävästi ja sitä pitää korjata. Kuntien tulee vaikuttaa asiaan kansanedustajien ja Siun Soten suuntaan.

Arviointikertomuksessa on todettu, että henkilöstön vähäisyyden vuoksi hallinto on haavoittuvainen. Tätä ongelmaa pyritään vähentämään yhteistyössä naapurikuntien kanssa. Tohmajärven kunnan kanssa on jo aloitettu yhteinen selvitystyö mahdollisista yhteisistä tehtävistä ja palveluista. Asianosaiset työntekijät ovat olleet mukana alusta alkaen. Varhaiskasvatus on yhtenä kärkihankkeena.

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan kehottanut kiinnittämään huomiota Kirkonkylän taajaman huonokuntoisiin rakennuksiin ja niiden purkamiseen. Kehotus on ollut paikallaan. Kuntakonsernin sisällä emon ja tytäryhtiön on löydettävä ratkaisut ongelmaan.

Valmistelija: kunnanjohtaja Tommi Lepojärvi, 040 105 3001

**Päätösehdotus** Kunnanhallitus päättää antaa kunnanvaltuustolle selostusosassa esitetyn selvityksen tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomuksessa esitettyjen havaintojen johdosta sekä esittää, että valtuusto merkitsee selvityksen tiedoksi.

**Päätös** Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanvaltuusto 28.09.2026 § 28

**Päätösehdotus** Kunnanhallitus päättää antaa kunnanvaltuustolle selostusosassa esitetyn selvityksen tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomuksessa esitettyjen havaintojen johdosta sekä esittää, että valtuusto merkitsee selvityksen tiedoksi.

**Päätös** Hyväksyttiin yksimielisesti.

Tarkastuslautakunta 23.11.2026 § 53
91/00.03.00.01/2026

**Päätösehdotus** Tarkastuslautakunta merkitsee tiedokseen kunnanvaltuuston hyväksymän selvityksen.

**Päätös** Merkittiin tiedoksi.